

N:o 57.

*Af herr **Smith**, om anslag för beredande af räntefria lån åt vissa bagerier.*

En pålagd hög sädes- och mjöltull skadar i högsta grad de fattigaste klasserna, synnerligast i städerna, och jag skulle tro att jordbrukarne, som nu förfoga öfver Riksdagens majoritet, skulle handla mer än oklokt, om de endast ensidigt tillse egna fördelar och sålunda framkalla hat och bitterhet, för att ej tala om socialistiska tendenser hos arbetsklassen i städerna.

Protektionister finnas ännu i Riksdagen, som våga högt förkunna, att sädestullar icke fördyra brödfödan, hvilket ju är ett rent nonsens, hvars sanningslöshet bevisas från alla länder, der sädestullar införts.

Deremot är det alldeles obestriddigt, att höga sädestullars skadlighet för arbetsklassen skulle åtminstone här i landet kunna betydligt motverkas, om bagerinäringsen vore mera utvecklad och bedrifven i stor skala efter nyaste metoder, så att ett godt och närande bröd kunde tillverkas och rationellt säljas till ett någorlunda skäligt pris.

Att åstadkomma en ändring till det bättre härutinnan hastigt anser jag ogörligt utan understöd, och jag vill därför föreslå, att de som votera tull på brödfödan böra samtidigt söka upphäfva denna skatt för de lägre klasserna i städerna genom att medelst räntefria förlagslån på sådan tid, som må anses nödig, understödja uppkomsten af stora bagerier, som åtaga sig att mot en bestämd prisskilnad emellan spanmåls- och brödpriset tillverka godt och närande bröd, skolande sådana understödda bagerier vara underkastade den kontroll öfver brödets kvalitet och pris, som förlagslånekontraktet bestämmer.

Ordnades denna sak väl, är det min öfvertygelse att äfven en tull af 4 à 5 kronor pr 100 kilo icke skulle i städerna, der brödet köpes hos bagaren, i nämnvärd grad öka brödpriset, hvilket deremot ohjelpigt stiger för Norrlands landtbefolkning, som köper mjöl och sjelf tillverkar sitt bröd, och hvarför svårligen någon annan hjälp kan för dem uttänkas än högsta möjliga tull på sammalet rågmjöl.

På grund af hvad jag haft äran anförä, vågar jag föreslå,

att Riksdagen täcktes anslå nödiga medel till räntefria lån åt i städerna uppstående bagerier, som vilja förbinda sig att tillverka godt och billigt bröd, så att brödtullarnes skadliga verkningar på städernas fattigare befolkning må blifva den minsta möjliga.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

L. O. Smith.
